

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 179 (1621) szám * Péntek, 1937 szeptember 10

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Szovjet-Oroszország újabb jegyzékkel támadta meg Olaszországot

A földközi-tengeri értekezlet előkészületei tovább folynak

Rómából jelentik: A szovjet római ügyvivője szerdán ismét megjelent Ciano külügyminiszternél és újabb szovjet-jegyzéket nyújtott át a Földközi tengeren elsüllyedt két szovjet-hajó ügyében. A szovjet ebben az újabb jegyzékben hangoztatja, hogy az első jegyzékre adott olasz választ nem tartja kielégítőnek és vádjait továbbra is fenntartja.

A francia Havas iroda római levelezője szerint a szerdán átnyújtott szovjet-jegyzéket az olasz kormány jelenleg tanulmányozza. Politikai körök véleménye szerint

a jegyzék válasz nélkül marad, tekintettel arra, hogy nincs benne újabb elem, mely a helyzeten változtatna.

Megnyugtatóan hatott Rómában, hogy a francia kormány nem kapott előzetes értesítést a szovjet irányú tervéről.

A második szovjet-jegyzékkel kapcsolatban a „Giornale d'Italia” a következőket írja:

— Ez az újabb kihívás nem éri el célját és éppúgy, vagy még inkább, mint az első, Moszkvát magát találja el. Moszkva azt állítja, hogy az Olaszország elleni vádjait bizonyítani is tudja. A legegyszerűbb becsületérv az, hogy

Moszkva ne csak hangoztassa, hanem mutassa is fel bizonyítékait. Ezt azonban érthető okból nem tette.

A „Tribuna” szerint az olasz nép a legérelmesebben utasítja vissza ezt az újabb kommunista támadást. Csak az nyulhat ilyen kétségbeesett fogáshoz, akinek lába alatt inog a talaj.

Az angol kormány Olaszország és Németország nélkül is erőlteti a földközi-tengeri értekezlet meg- tartását

Londonból jelentik: A szerdán tartott angol minisztertanácsról nem adtak ki hivatalos jelentést.

A „Press Association” szerint azonban feltehető, hogy a minisztertanács elhatározta, hogy Anglia — függetlenül Olaszország és Németország részvételétől — előterjeszti javaslatát a földközi-tengeri értekezleten és arra törekszik, hogy a képviselt hatalmak között megegyezés jöjjön létre, mely szerint a meghozandó rendszabályokat mielőbb alkalmazni lehessen.

Mint hírlik, a minisztertanács foglalkozott a brit tiltakozó jegyzékre adott japán válaszal is.

**OLASZOK ÉS NÉMETEK
FELTÉTELEKHEZ SZABJÁK AZ ÉRTEKEZ-
LETEN VALÓ MEGJELENEST.**

Genéből jelentik: A Nyomban pénteken kezdődő földközi-tengeri értekezlet elnökévé Aghenides görög delegátust szemelték ki. Az értekezlet első ülése péntek délután fél ötkor lesz.

Chamberlain minisztereinek közbelépett, hogy az értekezlet ne sértse Olaszországot

Párizsból jelentik: Az angol és francia diplomácia nagy erőfeszítéseket tesz, hogy biztosítsa a nyoni értekezlet sikerét. Párizs és London szerdán egész nap telefonösszeköttetésben állott egymással. A két hatalom ragaszkodik az értekezlet megtartásához, s Németország és Olaszország távolmaradása esetén is igyekezni fog gyakorlati eredményeket elérni. Ezt bizonyítja az a körülmény, hogy Edent vezető tengeri és külügyi szakértők kísérik

Genfben. A Daily Express szerint a szerdai minisztertanács úgy határozott, hogy Anglia nem járul hozzá semmi olyan nemzetközi egyezményhez, melyet Mussolini olasz érdekek ellen irányuló fenyegetésnek tekinthetne. A lap szerint Chamberlain személyes befolyásának köszönhető, hogy az értekezleten nem történik semmi, ami sérthetné Mussolini érzékenységét.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Jog és politika

Dr. Vargha Lajos, a fiatal ügyvédi nemzedék jeles tagja, a kisebbségi szakosztályon hozzászólott az ügyvédi kérdésről elhangzott előadáshoz. Hozzászólását szöveg szerint közöljük. Nemcsak azért, mert szavait szándékosan elferdítették, kik a magyarság politikai súlyát minduntalan mások érdekeiért vetik latba, hanem főként, mert az a józan és okos magyar népkisebbségi nemzeti álláspontot fejezi ki.

Ma már az olyan fontos jogi testületekben is, mint amilyenek az ügyvédi kamarák, a jogi kérdéseket összekeverik a politikai kérdésekkel. A szigorúan jogi, mondjuk alkotmányos álláspontot visszaszorították a politikai elképzelések mögé másod, vagy még kisebb rangú tényezőnek. Miután — sajnos — ez nem egyes felelőtlen elemeknek a műve, hanem a többségi ügyvédtársadalom nagyon is jelentős rétegének az állásfoglalása, elkerülhetetlenül szembe kell néznünk e tényekkel és le kell vonnunk a szükséges következtetéseket további magatartásunkra vonatkozólag.

Mindenekelőtt tehát le kell számolnunk azzal, hogy az ügyvédi arányszám kérdése ma már nem jogi probléma, hanem politikai kérdés. Ez annál is inkább, mert ha jogi probléma volna, tekintettel alkotmányunk világos és határozott rendelkezéseire, nem is létezhetne, mint probléma. Ebből következik, hogy önművelmi küzdelmünket nekünk is ehhez kell alkalmaznunk és pontosan meg kell határoznunk azt a taktikát, melyet létfenntartásunk érdekében folytatnunk kell.

Három irány között választhatunk. Az egyik az arányszám felállítását követelő ügyvédek csoportjával való megegyezés a kiharcolható maximális arányszám alapján. Másik a demokrata ügyvédek csoportjával való feltétlen összefogás a túlzó nacionalisták számbeli fölényrel való legyőzésére. Harmadik egy öncélú, magyar kisebbségi, a helyzethez alkalmazkodó realpolitika folytatása.

Az arányszám felállítását követelő ügyvédek csoportjával való összefogás nehézségeit felesleges kimutatnom. Nem hiszem, hogy akadna valaki közülünk, aki már most ezt kívánná választani. Ezért ezzel nem is foglalkozom.

Ami a demokrata ügyvédekkel való összefogást illeti, az már sokkal inkább keresztül vihetőnek látszik. Azonban csak látszik, mert amint a kérdést politikai vonatkozásaiban vizsgáljuk (már pedig így kell vizsgálnunk), azonnal észre kell vennünk, hogy számos zavaró körülmény tornyosul a demokrata ügyvédekkel való, fenntartás nélküli, őszinte együttműködés elé is.

Csak egy példát említek: Mint a cluji magyar ügyvédek kiküldöttje ott voltam én is Bucurestiben az ügyvédszövetség emlékeztető május 9-iki közgyűlése alkalmával. Azonban csak Bucurestiben voltam, mert a közgyűlésre azzal a kifogással, hogy zsidó vagyok, nem engedtek be. Később, mikor megmagyaráztam, hogy nem vagyok zsidó, talán beengedtek volna, de akkor már én nem kívántam bemenni, hanem elmentem az úgynevezett demokrata ügyvédek összejövetelére, remélve, hogy ott a kérdést kizárólag jogi szempontból fogják bírálni. Sajnos, — be kell vallanom — tévedtem. Mert mi történt? A mi szónokunk, dr. Gyárfás Elemér szenátor úr kitérően felépített, megdönthetetlen jogi igazságokat tar-

talmazó beszéde után, sorra álltak fel a különböző szónokok, akiknek nagyrésze ahelyett, hogy a Gyárfás Elemér szenátor úr által mutatott kizárólag alkotmányjogi úton haladt volna, olyan politikai térre tért át, amelyre őket nem követhették. Így például a számarány felállítását követelő ügyvédek álláspontját majdnem kivétel nélkül mind azzal akarták megdönteni, hogy ők, vagyis a régi demokraták ügyvédek ott vérezték Mărășestinél, a Tiszánál s más történelmi helyeken, amivel megszerezték maguknak a jogot a számarány felállítását követelő ügyvédekkel való egyenlő elbírálásra.

Ebből pedig logikusan következik, hogy ezek, az úgynevezett demokraták ügyvédek, akik nem átalították ilyen, ránk nézve semmi jogi alapot nem biztosító jogforrásokra hivatkozni, gondolkodás nélkül cserben hagynának, mihelyt az ő érdekeiket nem látnák veszélyeztetve. Ugyanaz történevelünk is, mint a szerencsétlen baszkokkal, akik azért, hogy faji létüket, nemzeti függetlenségüket biztosíthassák, lepaktáltak az úgynevezett népfronttal, vállalták azt, hogy az egész világot az anarchistákkal és kommunistákkal azonosítsa és mindezt hálából az a népfront, amelyért vérüket áldozták, magukra hagyta és kiszolgáltatotta őket a nemzeti haderőknek.

Ha mi fenntartás nélkül vállaljuk a demokraták ügyvédekkel a sorsközösséget és később, az arányszámot követelő ügyvédek akciója netalán sikerre vezetne, biztosan ki lennénk téve annak, hogy a megállapítandó arányszámot általánosan, minden nemzeti részletezés nélkül bocsátanák a demokraták ügyvédek rendelkezésére. Ez esetben pedig kevés reményünk lehetne arra, hogy számarányunknak megfelelő helyet biztosíthassunk magunknak, mert az arányszámot való osztzkodásnál minket a becsületes és naív magyarokat éppen a demokraták ügyvédek semmiznének ki.

Harmadik irány volna, mint említettem, az öncélú, magyar kisebbségi politika követése, minden más érdekre való tekintet nélkül. Ilyen politikát folytatnak az évszázados kisebbségi múlttal és tapasztalattal rendelkező szászok is, kiknek sikerült méltán irigyelhetjük. Bucureștiben is ők voltak az egyetlen kisebbség, kinek képviselőit az ügyvédszövetség közgyűlésére beengedték. Igaz, hogy ezek a kiküldöttek később onnan kivonultak, de az is igaz, hogy a

demokrata ügyvédek kongresszusára sem jöttek el.

Véleményem szerint nekünk is ezen az úton kellene haladnunk. Öntudatos önvédelmi politikát kell folytatnunk, ami csakis abból állhat, hogy saját érdekeinket körömszakadtáig védelmezzük, de idegen érdekek védelméért nem leszünk hajlandók magunkat harcba vetni. Nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy másokért magunkat feláldozzuk. Be kell látnunk, hogy csak gyenge kisebbség vagyunk, mely nem pazarolhatja el meglevő, csekély erőit a másokért való küzdelemben.

Eppen ezért határozati javaslatom az, hogy minden törvényes eszközt megragadva küzdjünk érdekeink megvédéséért. Szögezzük le világosan és félreérthetetlenül, hogy az al-

kotmányos álláspontot képviseljük, azét az alkotmányét, mely nem ismer különbséget állampolgár és állampolgár között. De ha ez mégsem vezetne sikerre, akkor ne átaljuk külön, minden más kisebbségre való tekintet nélkül, tehát kizárólag magyar kisebbségünk érdekeinek szem előtt tartásával olyan számarányt biztosítani, akár megegyezés útján is — ha ugyan lehetséges — magunknak, mely az adott körülmények között a maximális érvényesülési lehetőséget nyújtja nekünk.

Lehet, hogy ez a politika nem szimpátiát, azoknak, akik a kérdést kizárólag jogi oldalról bírálják el. Kisebbségi életünk, faji létünk, népünk jövője azonban nem érzelmeken nyugszik, hanem realitásokon, amelyekkel számolnunk kell, ha élni akarunk. Mi pedig élni akarunk!

Negyvenezer munkaszervezeti tag vonult fel a nürnbergi pártgyűlésen

A birodalmi orvosok vezére a fajelméletről szólott. A nemzeti Spanyolország küldöttsége Nürnbergbe érkezett

Nürnbergből jelentik: A nemzeti szocialista párt birodalmi nagygyűlésének szerdai, második napján a munkaszervezet 40 ezer vezető tagja vonult fel a Zeppelin-mezőn Hitler birodalmi vezér és kancellár előtt. Hitler beszédet intézett a munkaszervezet tagjaihoz.

— Ti vagytok a biztosítékai annak, — mondotta, — hogy elérjük a magunk elé tűzött nagy célt: egy nép, egy birodalom, népközösség és erő.

Ugyancsak a szerdai nap folyamán Wagner dr. az orvosok birodalmi vezére is beszédet mondott. Rámutatott többek között arra,

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elnékedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

hogy a külföldön még ma is hallhatók olyan hangok, mely szerint a faji felfogás jogosult, elbizakodott, sovínista és a birodalom számára veszélyt jelent. Ennek — úgy mond — épp az ellenkezője igaz. Sohasem állítottuk és nem is állítjuk, hogy más fajok rosszabbak nálunknál. Csak azt állítjuk, hogy másféle és két faj keveredése nem vezethet a fajok javulásához.

Ezután hangoztatta Wagner dr. hogy a német népet, különösen pedig az ifjúságot ismét rá kell nevelni az anyák iránti tiszteletre. A sokgyermekes német anyát éppen az a díszes hely illeti meg a német népközösségben, mint a szorgalmasat. Ezért a vezér elrendelte, hogy a sokgyermekes német anyák részére díszjelvényt létesítsenek.

Franco tábornok fivere, Franco Miklós államtitkár a kíséretében levő magasrangú tisztekkel együtt Nürnbergbe érkezett és résztvesz a nemzeti-szocialista párt nagygyűlésén. Franco államtitkárt Hitler Adolf látja vendégül.

Bútorozott szobát keresek

Írta: Kászoni Mária

Egyedülálló hivatalnoknő vagyok. Családom tagjai távol élnek tőlem. Bútorozott szobában lakom, rendes fizetésem van és szívesen dolgozom a hivatalomban, ahol jóindulatú, becsületes emberekkel kell együtt munkálkodnom.

Ma különös napom van. Jubileumnak is mondható. Az emberek olyan sok mindent jubilálnak — miért ne ünnepelném meg én is a magam egészen egyéni kis jubileumát. Ma van ugyanis az a nap, mikor a huszonötödik lakást felmondtam, amelyet „bútorozott szoba” címen béreltem. E gondolatra költői hangulat száll meg és idéznem kell Petőfit:

... . mióta járom a világot,
bolygó lábam száz tövisre hágott

Nem lehetetlen, sőt bizonyos, hogy a jelképes tövisek száma több is volt száznál — lakásom azonban mindössze huszonöt volt a mostanival. Aránylag nem nagy szám, de ahhoz mégis elég, hogy az ember jubilálhasson. Gondolatban átfutom valamennyit és mint a naptár pirosbetűs ünnepeiről, megemlékezem a kimagaslóbbakról.

Első. Piros almák lógnak a kertben a fán, a szobám fehér bútorokkal van berendezve. Előkelő embereknek lakom. Gyermekek is vannak a háznál. Szeretjük egymást. Derült égből lecsap a villám: a szülőket elválnak. Sokáig sirattam a szomorú sorsú gyermekeket, aki otthonatlan maradt, mert apja is, anyja is új házasságra lé-

pett később és ő mindkettőnél már csak vendég volt az új testvérei mellett. A régi, kedves házba új emberek költöznek. Idegen emberek, idegen bútorok. Szomorúan költöztem el magam is.

Második. Bérpalota. Második emelet. A harmadikon egy színészcsalád lakik, két kedves, jólnevelt kisleánnyal. Valahogy a folyosón megbarátkozunk. A házban húsznál is több gyermek lakik. Szindarabokat rendeznek a folyosó hajlatában, melyekre tetszésszerűtől belépődij ellenében mindenkit meghívnyak. Kedves, nagy nevetések. A gyermekek aranyosak. Itt ér a legnagyobb szomorúság, elgurul a jegygyűrűm. Egészen és véglegesen. Itt határozom el, hogy egész életemen át egyedül maradok, mert ahogy Lisbeth Burger mondja: „Egyes fogaton is el lehet jutni a mennyországba!” Az erkélyről mégis sok könnyem hull a szürke járdára. Szívesen költözöm el ebből a lakásból.

Harmadik. Penzió. Közel a hivatalomhoz. Olyan irodalmi otthonfélelnek készült az egész intézmény, de az első éjjel egy operaénekes megveri a szobaasszonyt a folyosón, mert rajtakapta, hogy fizetés és búcsú nélkül akar távozni és a bőröndjét is magával akarja vinni. A szobaasszony élesekét sikoltott és nálam keresett menedéket. Amíg reszkető kézzel kinyitottam az ajtót, hogy elejét vegyem a gyilkosságnak, amelyet az üldözött asszony emlegetett, egy másik lakó lefogta a dühöngő operaénekest. Azt hiszem akkor rendőrről is telefonáltak. Reggel hat órakor a szemben levő szobában lakó házaspár közötti ellentéteket egy, az ajtóba vágódó szék lenne kötelese elintézni. Délután hat órakor a mellettem levő szobában

valaki hegedülni kezd. Egészen kezd. Es őt óráig folyton egy húron játszik hol több, hol kevesebb recsegéssel. Hát igen — azt mondták nekem, hogy ez „művészotthon”. Este felmondok.

Újabb lakás. Özvegyasszony, akinek van egy velem egyidős leánya. Jó barátságban vagyunk. De vendégeim érkeznek. Még csak nem is rokonok, hanem rokonaim ismerősei. Kővér asszonyság a két lányával. Egy hétig laknak nálam kéréstlenül és eltávolíthatatlanul. Nem szeretik egymást a háziasszonyommal. Felmondás. A sorsamat most már nem is tudom hanyadik következik.

Három és felévig laktam egyfolytában a következőben. Paradicsomi állapot. Itt kutyám is volt, a háziasszonyomnak meg macskája. Mégis békés jóbarátságban éltünk, mert nem voltunk elfogultak kedvenceinkkel szemben. De szegény nagypapa özvegyen maradt és a háziasszonyokhoz költözik. Az egész házat átrendezik, szükségük van a szobámra. Szomorúan költöztem el innen.

Harmadik emeletre kerültem. Fjatal magánasszony a háziasszonyom, csupa szív és jóség. Óreg Tanti a házvezetőnő, aki a tenyerén hord. Kölsönösen becézük, szeretjük egymást. De nincsen lift a házban és az orvos szigorúan és irgalmatlanul elparancsol a harmadik emeletről.

Jótekonyságáról közismert úriasszony jelentkezik a hirdetésemre. Elnöknője is valamelyik egyesületnek és a neve gyakran szerepel az újságokban, mint irgalmasszívű, jótekonny angyal. Minden rendben is lenne, csak meg ne kaptam volna a spanyol nathát. A jótekonny hölgy letiltja a takarítót, akit én ki-

Az olasz és német kormány egyenlő szövegű válasszal felel a földközi-tengeri értekezlet meghívójára

A szovjet kihívó magatartása miatt kilátástalannak tartják az összejövetelt

(Tudósításunk folytatása az első oldalról).

Genfből jelentik: Az olasz lapok egyöntetű jelentése szerint az olasz és a német kormány a csütörtöki nap folyamán nyújtja át teljesen azonos szövegű válaszát a francia—angol meghívásra. A válasz — a „Messaggero“ értesülése szerint — kijelenti, hogy a két kormány teljesen tisztában van azzal, miszerint célszerű lenne értekezletet tartani annak a helyzetnek megvizsgálására, amelyet a Földközi tengeren

a bolsvista kalózok teremtettek a szovjet kihívó jegyzéke következtében, de teljesen kilátástalanná vált, hogy eredményeket lehessen elérni az értekezleten.

Rómában nem tartják kizártnak, hogy a szovjet harmadik jegyzéket is intéz az olasz külügyi kormányhoz, de ez alighanem szintén szemétkosárba kerül.

Spanyolország középső vidékein felújultak a harcok

Belcitate város romhalmazban. — Az északi partvidéken végső ellenállásba kezdtek a vörösek

A spanyol harcokról a következő jelentések érkeztek:

A saragossai arcvonal északi részén és Teruel környékén újból fellángolt a néhány nap óta szünetelt harci tevékenység. Teruelnél a vörösek támadtak. Saragossai jelentés szerint a nemzetiek visszaverték a támadást. Saragossától északra, a leridai vasutvonal mentén Franco tábornok csapatai voltak a támadók. Itt négy kilométernyire visszazoritották a vöröseket a felszabadították a Jaca—Saragossa közötti vasutvonalat.

Belcitate körül a vörösek továbbra is eredménytelen erőfeszítéseket tesznek a város elfoglalásáért. A város már romhalmaz, de minden négyzetméternyi területért kegyetlen harc folyik. Ez a vállalkozás eddig már 10 ezer emberébe került a vöröseknél.

Az asturiai hadszíntéren, Posada környékén a vörösek állásokat építettek és meg akarják akadályozni a nemzetiek előnyomulását. A nemzetieknek azonban sikerült elfoglalniok

lőn díjazok, — hogy be ne tegye hozzám a lábát, mert átviheti neki is a betegséget. Február volt, kegyetlen hideg és még tüzet sem volt szabad raknia a szobámban, sem vizet hoznia. Harmadnapra jön csak orvos hozzám, mert negyven fokos lázban, félig önkívületben fekvődtem és nem tudtam rendelkezni saját magam fölött. Az ápolónő azután ellensúlyozta jótékony háziasszonyom rendelkezéseit, felgyógyultam és felmondtam.

Megszakítom a láncot. Így megy ez tovább különféle változatokkal.

És most jubilálok. Ünnepi hangulatban gondolok vissza ama boldog Diogenesre, aki megfutotta földi pályáját anélkül, hogy egyetlen egyszer is keresett volna bútorozott szobát, féregmenteset, különbejáratut és lehetőleg keleti fekvésűt. Akinek sohasem volt semmi dolga háziasszonyokkal sem édes, sem keserű alapon. Hányszor gondolok őszinte sóvárgással arra a bizonyos hordóra, melyet boldogan bérelnék ki egész életemre szóló lakásul, ha nem félnék attól, hogy egyszer majd annak is akad háziasszonya, aki szívesen adja ki bérbe nekem csupán rokonszenves egyéniségemre való tekintettel.

Mert itt van minden bajnak a nyitja. A „rokonszenves egyéniség“. Minden kellemetlenséget, zaklatást, bosszantást „rokonszenves egyéniségemért“ kell elviselnem. Hát ezennei, ebben az ünnepélyes pillanatban kijelentem, hogy okulva a múlton, ezután már kizárólag lakást keresek és semmi egyébbet. Ha ezt így megkaphatnám, boldogan bújnék bele akár Diogenes hordójába is. De a rokonszenves egyéniségről többé szó se legyen! Soha, soha többé!

egy magaslatot, mely harcászati szempontból igen fontos szerepet tölt be.

A déli partok mentén a nemzetiek „Canarias“ nevű cirkálójá megütököztött hét kisebb vörös hadihajóval. A heves ágyuzást Algirban is hallották. A harc két órán át tartott. A „Balearas“ nevű nemzeti cirkáló szintén megütököztött öt fölfegyverzett vörös hajóval, melyeket a „Liberta“ nevű vörös torpedóhajó ki-

A vörös spanyol kormány a genfi Népszövetséget Olaszország ellen akarja fordítani

Párizsból jelentik: A spanyol köztársasági kormány elhatározta, hogy a Népszövetség előtt nagy rohamot intéz Olaszország ellen. A párizsi spanyol nagykövetség közlése szerint Negrin miniszterelnök párizsi megbeszélései során közölte a francia kormánnyal, hogy a spanyol köztársasági kormány felfogása szerint a Földközi tenger biztonságának megváltása feltétlenül a Népszövetség illetékessége elé tartozik. Súlyos csorba esnék — ugymond — a Népszövetség erkölcsi tekintélye, ha ezt a kérdést nem vitatná meg. Ehhez az álláspontjához ragaszkodva, a spanyol központi

kormány ismertetni fogja a tanács előtt a maga felfogását a Földközi tenger biztonsága kérdésében.

ROMANIA KÜLÜGYMINISZTERE KÖZVETIT RÓMA ÉS LONDON KÖZÖTT.

Párizsból jelentik: Az „Oeuvre“ genfi jelentése szerint Antonescu román külügyminiszter az abessziniai olasz hódítás elismeréséről szóló javaslatot szándékozik a Népszövetség elé terjeszteni. A külügyminiszter, hír szerint, hajlandó felajánlani a közvetítést Róma és London között.

A kínaiak légitámadást terveznek Tokió bombázására

Sanghaiból jelentik: A kínai hadvezetőség hír szerint légi támadást készít elő Tokió és Japán több más fontosabb ipari gócpontja ellen. Nankingi jelentés szerint négyszáz kínai pilóta önként jelentkezett erre a csaknem biztos halált jelentő vállalkozásra. A kínai lapok „mennyei küldetésnek“ nevezik a vállalkozást, melynek résztvevői aligha menekülnek el a japán főváros légháraitóinak tüzelése és a japán üldöző repülőgépek támadásai elől. A kínai hadvezetőség az ajánlkozások elfogadásá-

nál súlyt helyez arra, hogy testvérek ugyanazon légerajban ne vegyenek részt, nehogy egy légeraj megsemmisülése egy családot többszörösen is gyászborítson.

Japán megrendezi a tokiói olimpiát

Az elmúlt napokban a Domey japán távirati iroda híradása nyomán a világsajtó közölte, hogy Japán lemond a tokiói olimpia rendezési jogáról, s már meg is indultak a találgatások, hogy ebben az esetben Helsinki vagy London fogja-e azt vállalni. A legújabb híradások azonban megcáfolják ezt az állítást.

Tokióból jelentik: A Domey iroda a következő közleményt adta ki:

„Azok a hírek, melyek arra vonatkoznak, hogy a japán kormány a tokiói olimpia megrendezésének lemondását tervezné, nem felelnek meg a valóságnak.“

A japán távirati iroda hangsúlyozza, hogy értesüléseit illetékes köröktől szerezte. Valószínűnek tartják, hogy a japán kormány közelebről hivatalos közleményt ad ki a tokiói olimpia ügyében.

sért. A „Libertát“ és a többi hajót is torpedó érte.

A SPANYOL VÖRÖS KORMÁNY ELNÖKE A FRANCIA KORMÁNY VEZETŐIVEL TÁRGYAL.

Párizsból jelentik: Delbos külügyminiszter szerdán délután fogadta Negrin, a köztársasági spanyol kormány elnökét, aki utban van Genf felé. Este Chautemps miniszterelnök is fogadta a spanyol köztársasági miniszterelnököt.

A SPANYOL NEMZETI REPÜLŐGÉPEK LELŐTTÉK A VÖRÖS SPANYOL TERÜLETRE KÖZLEKEDŐ FRANCIA UTAS-SZALLÍTÓ GÉPET.

Párizsból jelentik: Az „Air Pirennais“ francia légiforgalmi társaság egyik gépét, mely Franciaország és a spanyol köztársaság északi tartományai között bonyolította le a forgalmat, szerdán délután Gijon közelében spanyol nemzeti repülőgépek lelőtték. A gép kigyulladt és lezuhant. A francia pilóta életét veszítette.

Élet — regény.

Hét ős, egy tavasz

Hét asszony-élet, hét ős, közzelmas élet mutatja be az író: NAGY ERŐS, finom meglátással és sok közvetlenséggel író fiatal leány napsugaras boldog életének kapcsán.

Ara 35 lej és portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

BOKRÉTA

Színek, színifoltok a magyarság kétnapos nagygyűléséről

*

Az Országos Magyar Párt nagygyűlésének felemelő hangulata még mindig visszhangzik a magyar szívekben. Színeket, színifoltokat hoztunk magunkkal — apró epizódokat, amelyek első pillanatra talán jelentékteleneknek tűnnek, de így jelentéktelenségükben, őszinte természetességükben, szívből fakadó egyszerűségükben is rendkívül jellemzők s a főesemények alaphangulatát adják. Ime bokréta köztünk néhányat belőlük, még ma is színesek és üdék és a mi számunkra nehezen hervadnak el.

„Bizony pirosbetűs ünnep volt...”

Macskaköves gyalogjárdán együttkoppan a nehéz munkásbakancs, a patkós, magasszárú, fényesre kényszerített székely csizma a fekete szalonruhás urak lakcipőjével... Renging a tarka rétek csodálatos színeiben pompázó székely szöttek szoknya a lelkes nők derekán... Vitézkötéses fehér harisnya minden lépésnél élesen „vát” és habfehéren tündöklök a napfényes reggelben... Hatalmas tömeg hullámlázik az utcán és húz fel a város központjától távolabbeső Kolcza-kert fele: a magyar nagygyűlés színhelyére.

— Adjon Isten János! — köszön rá az út mellett kerítésfelrakással, munkásruhában foglalatkoskodó ismerősére az egyik székely — *hogyan lehet az, hogy ilyen nagy ünnepen dolgozol és nem jössz a gyűlésre?*

Bizony pirosbetűs ünnep volt: husz perccel a jelenet után ünnepelőben ott volt a mi munkás emberünk is...

Áldozatot hozott még Olti Titusz is

A Magyar Párt sf.-gheorghai irodájában állandó éjjel-nappali szolgálat volt. Br. Szentkereszty elnök, dr. Tankó Béla főtitkár és szervezett vezérkara emberfeletti munkát végeztek. Kattogó írógépek, csilingelő telefon, a folytonosan jövőmenő kiküldöttek, pártemberek sürgésének-forgásának hangzavara között bizalmas süttőgássá halkult beszélgetésre leszünk figyelmesek. Dr. Tankó főtitkár az egyik sarokban szembenáll egy bajszos, középkorú, egyszerű emberrel.

— Hallja Titusz! (Olti Tituszról van szó, róla szól a nóta, a Magyar Párt irodájának szolgájáról.) — Nehéz napjaink vannak. Minden egyes emberünknek helyén kell lenni. Csak így tudunk megbirkózni az elszállásolás és rendezés nehézségeivel. Maga bizony leleszopogatja magát. Eppen ezért, megírtam magának, hogy bárminemű szesziesített igyek s emiatt ne végezze dolgát rendesen. Legalább most tartsa ki magát.

— Szesziesített ha nem es, de pálinkát csak szabad innom valamicskét — mondja a legkomolyabb arccal Titusz. — azt es csak azt, hogy jobban szógáljam az ügyet...

— Magának a pálinka nem szesziesital, Titusz? — szigoruskodik a főtitkár, — semmiféle, értette-e?

— Legénydel! Ez sem igen történt meg velem mostanában! De akármilyen nehéz, meghozom én ezt a nagy áldozatot is a Magyar Pártért, ugye azt formulázza rólam a revizortanfolyam: bizony román eredetű vagyok, most ezzel es megmutatom: bizony magyar vagyok én... A bizony! — Titusz jólviselte magát.

Tekintély, tisztület, tisztesség ünnepe

A pártiroda előtt megáll a társasgépköcsi. Gyergyói csizmás székelyek kászálódnak lefelé. Az irodában félrehúzódnak Tanakodnak. Aztán megszólal egyikük:

— Egy cipőpuccoló kefe kellene nekünk, titkár úr, ha meg nem sértenők.

Valahonnan cipőkefe kerül elő egyik magyar diák jóvoltából. Serényen folyik a tisztakarítás az udvaron.

— Legyünk sze' rendesek s tiszták, mert sokacska idő óta most látjuk meg vezéreinket, — mondogatják s a tekintély, a tisztület és tisztesség önmegbecsülő népi értéke színesíti napégette arcukat...

Amire még a gondos rendezőség sem gondolhatott

Mondanunk sem kell, az elszállásolás igen nagy feladat elé állította a pártirodát. Anál dicséretreméltóbb, ha elismerőleg leszögezzük, minden fennakadás nélkül bonyolította le. Hálás köszönettel kell megemlítenünk azt is, hogy a város közönsége igazi székely vendégszeretettel nagyban megkönnyítette a rendezőség dolgát. Történtek azért humoros, kedves esetek a kisvárosban nem ismerős kiküldöttekkel: ma is szelíd derűtséget keltenek a vezetőség körében. Egyet ezekből megörökítünk annak igazolására, mire nem kellett gondolnia a rendezőségnek és az azt irányító pártirodának?

Két, éjszakai vonattal érkezett távolvidéki közgyűlési kiküldött meleg testvéri fogadtatás után kezéhezkapta az elszállásolási utalványt.

Le a kalappal a magyar diákság előtt is!

Csodálatos munkakészséget és lelkesedést tanúsítottak a magyar diákok is a magyarság ügyével szemben. Felváltva, éjjeli-nappali szolgálatot tartottak. Ott lehetett látni őket pályaudvaron, párhelyiségben, társasgépkocsiknál és mindenütt, hol utbaigazításra, előzékenységre volt szükség. Mikor elismerőleg megjegyzést tettünk erre, azt mondja dr. Tankó főtitkár a fiuknak:

— Na fiuk! Megtették kötelességeiteket. Tudom azt, hogy nektek a krémes-béles többet ér minden italnál. Tehát mindeniteknek kijár az én számlámra öt-öt darab cukrászdai tészta, ez a ti — áldomásotok!

Mondanunk sem kellett, az indítványt egyhangú lelkesedéssel, vita nélkül fogadták el a derek fiúk.

Eddig a sf.-gheorghai cukrászdák tésztaálmányában megtörtént a vészes pusztítás bizonyára. Kedves és szíves gesztus volt ez a főtitkártól, igen jó a fiuknak és üzletileg hasznos a cukrászoknak is.

Mindent összevéve, ezekből a csöpp kis képekből is meglátszik, felejthetetlen volt a ma-

Egy utcába és egy lakásba szólt. Egy kicsit messzebb a város központjától, a Ciuci-utcába, a város határához közel, ahová a közvilágítás lámpái is alig érnek el. Az iroda megfelelő utasításokkal látja el a két kiküldöttet és úgy gondolja, ezzel szállásügyük el van intézve.

Jóval éjjel után azonban visszaérkezett a két kiküldött. Eláruljuk, hogy „nadrágos” kiküldöttek voltak.

— A szállás megvolna kérem, de nem tudjuk elfoglalni, — panaszozzák, — két hatalmas kutya állta el utunkat s aztán nem lévén nálunk semmiféle „kézbeli”, nem mertünk a kijelölt lakás felé menni. Megállottunk az utca közepén, csalogattuk a komondorokat, fenyegettük, mindhiába! Rendőr az utcán sehol. Más lélek se, lévén már előrehaladott az idő. Szállodát próbáltunk keresni, de nem kaptunk. Most mit csináljunk?

A nagy „problémát” aztán dr. Tankó főtitkár egyszerűen oldotta meg. Gépkocsit rendelt, beleültette a két kiküldöttet, melléjük adott egy magyar diákot s aztán ismét újtokra küldötte.

Kiderült, hogy a kiküldöttek nem ügyeltek meg pontosan a házszámot és nem vették észre: házigazdájuk fényes világítással jelezte, hogy várja vendégeit. Továbbmentek, egészen le a városi gazdaságokhoz, ahová ténylegesen nem szállásolt el senkit a rendezőség és így a kutyák feltartóztató és barátságatlan magatartása indokolt volt...

gyarság nagy ünnepe, nagyszerű annak a szervezete, szíves és barátságos a testvér székely kis város népe, fiatalosága és páratlan br. Szentkereszty elnök, dr. Tankó főtitkár és vezérkara munkabírása.

Köszönjük nekik lelkünkbelől!

Albert István.

Hagyományos kisasszony napi búcsú

Oradea. Saját tud. Mint minden évben az idén is fényes külsőségek között, hatalmas tömeg részvételével ünnepelték meg Saniobon az apátság templom búcsunapját. A távoli környék katókus lakossága, nemzetiségi különbség nélkül minden évben felkeresi a saniobi szőlőhegy kis kapornájában levő csodálatos Maria képet, amelyet — a néphagyomány szerint — már többször lehoztek a faluban levő templomba, azonban másnapra már ismét a kis hegyi kapornában találták.

Már a kora hajnali órákban megkoszorúzott kereszttel, színes templomi zászlókkal érkeznek a faradt zarándokok — és színes népviseletükkel, tartárra festik a falu piacát. Magyar román és tót ajkáról szóló a könyörgő, dicsőítő ének az ég felé és a különböző községek fuvózenekarainak ébresztőjére elevenedik meg a máskülönbben csendes herettyómenti kis falu.

Hagyományos módon, minden évben ezen a napon tartják a saniobi nagyvásárt is — és a templom előtti kis térségen ponyvasátorok szazait verik fel a vásárosok.

A görög katolikusok tartanak előbb szentmisét és szentbeszédet, majd ennek végétével kerül sor az ünnepi nagymisére. A mostani búcsún Pop József szentjohanni apátkanonok, plébános, főpapi díszben, fényes papi segédlettel celebrálta az ünnepi nagymiséjét. Szentmise után a kétezzer főnyi zarándok körmenetben vonult a szőlőhegyi kapornához, ahol a szabad ég alatt, árnyas fakövében mondott ünnepi szentbeszédet az apátúr.

Délben a távolról jött papok és más előkelő vendégek ebédet vettek részt Pop József apátnál. Ott volt a környék papsága, a járás hivatalnokkara és számos oradeai vendég.

Délután ünnepi vacsernyét tartottak, majd oszladozni kezdett a tömeg. Kiki megkereste falubelijét s elfundultak hazafelé. Véget ért a kisasszony napi búcsú.

Ujdonság!

Dr. Scheffler János:

A SZERZETESI ÉLET

KATEKIZMUSA

Rövid és könnyen érthető vezérkönyv a szerzetesjelöltek és újoncok, a fogadalmások, a szerzetes-előjárók és lelkivezetők számára mindarról, amit a szerzetesi élet egészéről tudniuk kell.

Az Egyházi Törvénykönyv összes szerzetesi kánonait és a legújabb rendelkezéseket is feldolgozza a szerző. Biztos utmutatást és irányítást ad a szerzetesi élet minden kérdésében: jogi, erkölcsi, aszkétikus és kormányzati szempontból. Szívesen ilyen mű magyar nyelven. Beírórendes tárgyutatója könnyen elvezet használatába.

Ara: 140 Lei és portó.

Megrendelhető könyosztályunknál.

Tisserant bíboros a Banatban

Timisoara. Saját tud. Tisserant bíboros, a római Congregatio orientalis prefektusa, miként jeleztük, a görög katolikus püspökök meghívására Romániába érkezett. Szombaton délelőtt érkezett meg a bíboros Jimbolea határállomásra, ahol Balan János dr, lugoji görög katolikus püspök és Manteau György timisoarai vikárius várták. A bíboros a déli órákban érkezett meg, átvázolta Timisoarara. A Szimplon-expresszhez csatolt külön termeskocsijában felkereste és üdvözölte Pacha Agoston dr megyéspüspök, aki Waltner József dr püspöki irodaigazgatótól kívül Unterweger Lotár dr kanonok, papneveldei rektor és Korner József dr teológiai főiskolai prodirectora kíséretében jelent meg. Tisserant bíboros rövid tartózkodás után folytatta útját Lugojra, ahol Balan dr püspök vendége.

Magyarországi ellenzéki vezér a német és a zsidó kérdéstről

Zalaegerszegről jelentik: Eckhardt Tibor csüförtökön a magyarországi nyilasmozgalomról beszélt, majd utalt a nemzeti szocialista politikára. Megállapította, hogy a nemzeti szocialista párt két nagy eredményt ért el. A saját országukban meg tudták szüntetni a munkanélküliséget és kiirtották Közép-Európából a bolsevista metelyt. Magyarországnak — úgy mond — nagy érdeke, hogy Németországgal barátságban éljen és a két ország közötti jó viszony tovább fejlődjön. Ezt a barátságot zavarja egy bizonyos zsidó propaganda, mely felfúj minden nemzeti szocialista tévedést, de zavarják azok a túlzott német igények is, melyek Magyarországot Südostraum-nak tekintik. De Magyarország nem lesz sem délkeleti gyarmat, sem német kulturterület.

Chile olasz és német repülőgépeket rendel

Londonból jelentik: A chilei hadügyminiszter a képviselőházban kijelentette, hogy 100 millió pezó értékű hadirepülőgépet rendelt német és olasz gyárakban a chilei haderő számára. Az angol, amerikai, francia és cseh gyárak versenytárgyalatait azért kellett mellőzni, mert csak Német- és Olaszország volt hajlandó a vételár nagyobb részét nitrátban elfogadni és mert ezek a legyorsabban szállítanak. Németország 12 bombavetőt, 9 tengeri gépet és 15 kiképző gépet. Olaszország 20 vadászgépet és 9 kiképzőgépet szállít. Reies del Rio tengernagy kijelentette, hogy a haditengerészet ugyanilyen számú hadianyagot rendel és két darab, egyenként 8 ezer tonnás cirkáló épített.

Semmibe sem veszik a maximális árakat a falerakatok

Fővárosi román lap elkeseredett cikke

Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt mi is hírt adtunk arról, hogy a kormány illetékes közegei, a gazdasági bizottsággal karöltve elhatározták, hogy megakadályozzák a tűzifa árának aránytalan emelkedését.

A kormány gazdasági bizottsága határozatában kimondta, hogy ezer kilogramm tűzifa ára nem lehet több mint 640 lei. Ennél az ármegállapításnál természetesen figyelembe vették, hogy a fakereskedők is illő haszonban részesüljenek.

A Credinta nevű fővárosi lap felháborodással állapítja meg, hogy a falerakat tulajdonosok és a raktárosok gunyt üznek a város küldötteivel és rendeleteivel. Tudomásul sem veszik a megállapított árakat és 860 lei kérnek a cserfa, 810–900 lei a bükkfa ezer kilogrammjáért.

Nemcsak magáncégek, hanem a kormányhoz közelálló hivatalos falerakatok sem tisztelik az új maximális árakat — írja a Credinta — sőt azt mondják, hogy nincs is tudomásuk a kormány ilyenfajta intézkedéséről. Vajjon igaz ez? — fejezi be cikkét a fővárosi lap.

Jutányos ár mellett a LUBOIL

A LUBOIL OLAJ EGYFORMASÁGA nem szorítkozik csakis a tartály rajzra. Ugyanazt az olajat fogja találni a Bucurestiben vásárolt tartályban, mint minden más tartályban, amelyet az országban mindenütt található Untrea töltőállomásoknál vagy szaküzletekben vásárol.

LUBOIL

olaj tökéletesen kielégíti

Kiváló tulajdonságok, párosulva jutányos árral ismertté tesznek egy készítményt. A Luboil olaj népszerűsége, amely folytonosan növekszik, bizonyítja kiválóságát, valamint azt a

tényt, hogy a közönségnek igen nagy a bizalma az Unirea gyártmányaihoz.

A laboratóriumban végzett kísérletek, valamint az autósok ezreinek a tapasztalatai igazolják, hogy a Luboil olaj jutányos ár mellett tökéletes olajozást biztosít.

Váltsa autója olaját minden 1200 km. után

Az olajnak jól meghatározott szerepe van. Meg kell akadályoznia a fémrészeknek egymáshoz való súrlódását, úgy nyáron, mint télen és minden sebesség mellett.

Hogy tökéletes olajozást biztosítson, az olajat minden 1200 km után váltania kell.

Használjon csakis Luboil-t és autójának hosszú életet biztosít.

EZ A JEL mutatja hogy Unirea töltőállomás közelében van. A Luboil-t és az Ethyl Unireo-t kék benzinen kívül megtalál minden anyagot amely autója üplálására szükséges. Ugyancsak rendelkezésre áll gyors és keltségetes szolgálat is.

A romániai németek néptanácsa fontos összejevetelt tartott

Határozatot hozott a népegység helyreállítása és az anyanyelven való iskoláztatás érdekében

A romániai német népközösség vezető testülete, az úgynevezett „Néptanács” Sibiu-ban vasárnap ülést tartott Fabritius Fritz elnök vezetése mellett. A tanácsülés elsősorban a német népkisebbség belső egysége helyreállításának a kérdésével foglalkozott. Megbizta az országos elnököt, hogy a népközösségen kívülálló pártsoportokkal vegye fel az érintkezést, s igyekezzék őket rábírni a népközösségi szervezetbe való besorakozásra.

Az ülés további folyamán a németnyelvű iskoláztatás kérdéséről tárgyaltak. Megállapították, hogy ez most a romániai német népkisebbség egyik legfontosabb életkérdése. Elhatározták, hogy illetékes helyen minden lépést megtesznek a német anyanyelvű oktatás fenyegetett érdekeinek védelmére.

A német népcsoport belső egységének helyreállítására a néptanács közleményt is adott ki, melyet a népcsoport lapjai szerdai számukban hoztak nyilvánosságra. A közlemény következőket mondja:

— Egyértelműleg kifejezésre jutott annak a felismerése, hogy nem annyira a közeljövőbeli választás-politikai feladatok miatt, mint

inkább alapvető népszervezeti elgondolások folytán, s népcsoportunknak a legutóbbi időkben különösen nehezebbé vált helyzete következtében parancsoló szükségé lett, hogy a legutolsó néptárs is besorakozzék a népközösségbe. Napról-napra világosabban előterbe lépett az a szándék, mely népünket a legegyszerűbb életjogában is megcsontítani és minket az életkeretünkben kiszakítani akar. Éppen ezért a népcsoport összes erőinek a népközösség keretében való egysége, s így a belső felépítés határozottságának a biztosítása elengedhetetlen feltétele annak, hogy sikeresen elhárítani lehessen a fenyegető veszélyeket.

Azután a közlemény utal arra, hogy már többször megkísérelték a népközösségen kívülálló szakadárokat a népen belüli béke állapotába vezetni. Eddig sikertelenek voltak ezek a kísérletek, mert a szakadárok eddig a maguk békeszándéka hangoztatásában nem voltak olyan őszinték, mint maga a népközösség vezetősége. Ez a vezetőség azonban a belső kibékülést változatlan őszinteséggel kívánja, s nyilvánosan felhívja a kívülállót, hogy a népközösség egységébe térjenek vissza.

A japánok benyomultak Uj-Sanghaiba

Először használtak harcikocsikat a sanghaji harcokban. A jangeseji öbölben visszavonulásra kényszerítették a kínai repülőgépeket

Sanghaiból jelentik: A kínai csapatok az elmúlt éjszaka négy irányból heves támadást intéztek a japán hadvonalak ellen. A japánok ellentámadásba mentek át és eljutottak az Uj-Sanghai városrész közigazgatási központjáig, egészen a városháza közelébe. Ekkor vetették először harcra tankjaikat. Az előnyomuló japán csapatok egyrésze a Jükong rakpartot foglalta el. Paosanban a japánok erős csapatösszevonásokat hajtottak végre. A harc itt még nem dőlt el. A japán csapatok Uj-Sanghai elleni támadását bombavető repülőgépek támogatják. A hadihajók tűzérése is működésbe lépett. Az

új közigazgatási központ középületei megromlottak.

Több napos szünet után a kínaiak repülői is tevékenykedni kezdtek és megtámadták a Jang-Cse folyón lévő japán hadihajókat. A japán légharító ütegek azonban visszavonulásra kényszerítették az ellenséges repülőgépeket.

A JAPAN CSÁSZÁR FIVÉRE NÉMET-ORSZÁGBAN

Berlinből jelentik: Csicsibu herceg, a japán császár fivére, szerdán délután háromnapos látogatásra a német fővárosba érkezett.

„Minden szülő jogosult gyermekét abba az iskolába adni, amelyikbe akarja“

Ujabb elvi jelentőségű döntést hozott az ítélőtábla a névelés ügyében

Annak megállapításában, hogy valaki származására nézve román-e vagy magyar — nem lehet illetékes sem a tanfelügyelő, sem az állami iskola igazgatója

Mercurea-Ciuc. Saját tud. A mult iskolai év kezdetén történt, hogy Pajzs Lajos plaesi de josi tekintélyes gazdálkodó Dávid nevű gyermekének katolikus iskolába való beiratását nem vette tudomásul az ottani állami iskolai igazgató. Az állami iskola igazgatója kijelentette, hogy a gyermeknek állami iskolába kell járnia, mert *édesapja eredetére nézve román*. Pajzs Lajos, aki egész családjával együtt római katolikus és magyar nemzetiségűnek vallja magát, nem nyugodott bele az állami iskolai igazgató visszautasításába, hanem dr. Kovács Károly ügyvéd útján a tg.-muresi ítélőtábla mellett működő u. n. *kontenciós* közigazgatási bíróság előtt panasszal támadta meg az intézkedést, amelyet a tanfelügyelőség írásban is megerősített. Többszöri elnapolási tár-

gyalás után végfárgyalásra ez év június hó 15-én került az 1578—1936. számú panasz a tábla elé. Bár a közigazgatásügyi minisztérium kiküldöttje a leghevesebben ellenezte, a bíróság Gh. Drăghicescu táblabíró elnöklete alatt kimondotta, hogy

minden szülő jogosult gyermekét abba az iskolába adni, amelybe akarja. Annak megállapításában, hogy panaszos származására nézve román-e, vagy magyar, nem lehet illetékes sem a tanfelügyelő, sem alárendeltje a községi állami iskolai igazgató. Egyedül maga az érdekelt szülő mondhatja meg, milyen nemzetiséget vall és abban akarja-e neveltetni gyermekét.

Ha ezzel szemben az állami tanhatóságok azt vitatják, hogy a szülő román származású, akkor maguknak a hatóságoknak kell ezt bizonyítaniok.

Egyszerűen ez az ítélet, amely

a közköztudott közigazgatási kormányt négyezer leji perköltség megfizetésével pervesztésnek nyilvánítja, újból elvi jelentőségű.

Hasonlóan a *Borcsa* Gergely ciuci főgimn. tanár panaszára hozott táblai és semmitöszéki döntéssel, a leperdöntöb és legemberibb bizonyítékok és megállapítások alapján mondja ki, hogy

a szülőnek szabad iskolaválasztási joga van és abban sem korlátozható, milyen nemzetiségűnek vallja magát.

Minden alkalommal tehát hivatkozzanak a szülők és iskolafenntartó egyházközségek vezetői erre a döntésre és ha hivatkozásuk nem vezet eredményre: hasonló módon közigazgatási panasszal éljenek és az időközben kiróvandó iskolai bírságokat is, a bírság bírói letétbe helyezése mellett közigazgatási pörrel támadják meg az illetékes járásbírósnál.

Komoly „kutyabaj“ falun

Mercurea-Ciuc, szeptember.

Nagy a bánat a havasalji kis székely portán. Ferencbá', a hatvannyolc éves kora ellenére is örökvidámanak, kedélyeskedőnek, csalóka csipkelődőnek ismert, jókötésű székely gazda most szörnyen bűnnek érezte fejt. Alig tudja támasztani térdére könyökölve két karjával. Trézsinén is csendben tesz-vesz sűrű sóhajtozások között a házban Szó alig esik. Csak ketten maradtak öregek az ősi portán: gyermekük rég „kiszálltak”.

Aromi szomszéd is megilletődéssel, részvétel arccal lassan teszi be maga mögött az ajtót.

Most már sértés lenne a szótlanúság. Lassan, mint kevésvízű falusi malom vontatott zajtése, halk köszönés teszi megindul a szobeszéd.

— Ki hitte volna, hogy „Fidélis”-nek ilyen szomorú vége legyen? Tíz esztendeje, hogy hűnyászó hűségrel szolgálta bitekét s most csak hogy le kellett bunkóznia, de mennyi baj, bánatot hozza reátok?! — részvéteskedik Áron szomszéd.

— A' biz', ki hitte volna? Így még embert meg nem csúfoli kutya, mint minket! — nyög nagy sóhajással Ferencbá'.

— Há, hogy is vala a dolog te Ferenc?

— Az úgy, szomszéd, — veszi át a szót Trézsinén — kint voltunk az urammal a mezőn. Ajtót, kaput jó! bészartunk, mivelhogy az út mellett lakunk. De a záradon kívül jobban biztunk „Fidélis”-ben. Lanerakötte tartottuk ugyan, de fellármázta a félfalut, ha gyanús ember tette be lábát udvarunkba. Mig odavoltunk, a gyermekek addig hajigálták köveit a kutyát, míg elszakította a láncát: elszabadult. Átugrott a kerttész és az úton fel se kezdett szaladgálni. A felingerelt kutya aztán megmarta Csedő Bertá tizenöt éves kis-lányát. Ezenkívül megharapta András István, Varga György, Péterffy János és Jászó Domokos dísznőit.

— Déltűn hat órákor jöttünk haza a mezőről — veszi át a szót Ferencbá' — s hát a falu tele van a hírrel, megveszett „Fidélis”. Hánykodik az utcán. Elmentem utána. Megálltam egy zsákutcában. Fűtyültem neki s rászótam:

— Gyere haza „Fidélis”, gyere! Itegismert s engedelmesen jött utámam. A patak mellett csalogattam hazafelé. Egyszer csak beleért a vízbe s jól meghempergette magát. Nem vészett a dolga.

— Magad jere haza, — ordítottam most már mérgesen — nem jó, amit csinálsz. A kuvát riasztottam s egyben hazaszaladt. Engedelmesen odaállt a lánc mellé. En kétágú vasvillát hoztam. A nyakát lezorítottam a földre s behívtam Mihály szomszédot, ki aztán a „Fidélis”-t agyonütötte. Hűségese vala eddig „Fidélis” s miután ez egyszer hűlenkedett, meg kellett halnia. Aztán, bár sajnáltuk, egy tinomat oda is adtam volna érte, hogy sokáig ne lüssük, elástuk a kertben.

— Ezzel aztán nagy baj szakadt a nyakunkba: „komoly kutyabaj” — folytatta a gazdasos mesét Trézsinén — a megmárt dísznők tulajdonosai kihozatták az állatorvost. Bertát elvitték Bucureştibe. További vizsgálat indult. A dísznők közül három elpusztult. Nagy sertesjávány van s reafogták, hogy a kutyamarasról hullottak el. Kártérítést kértek, mindenik ezer-ezer lejt. De honnan, miből? „Fidélis”-t is kiásták. Az állatorvos elküldötte a fejét. Visszajött, hogy a kutya veszett volt. Tehetünk mi arról? Most mi lesz velünk jószágos Istenem — fogta sírásra a dolgot Trézsinén — szegény embert még az ág is húzza...

— Hát ez nagy baj, nagy — sópáncodott átérző szívvel Áronbá' — hogy egy kutya ennyi bajt szerezzen az embernek. De hagyják el, majd csak békésen elintézzük a dolgot. Tulajdoni-keppen engemet is, mást is érhet hasonló csapás. Békésen kell tehát elintéznia az ügyet. Csak valahogyan bele ne avatkozzék a törvény, mer' a még aztán tetézi a bajt...

A baj sohasem jár egyedül, tudott dolog. Ebben a pillanatban kopogtak az ajtón.

— Szabad!

— Adjon Isten Ferencbá' — toppant be min' egy varázsszóra a községi szolga —, hogy szögá az egészségük, hogy toltathaték az éjszakai nyugodalmat?

— Mi jót hoztál, — szakítja félbe az aradozást Ferencbá' — nagy feneket keréketesz a dolognak, akkor bizony rosszban jár, bajpostá vagy te most Marci!

— Eltalálta Ferencbácsi — komolykodott el Marci — irás jött a megyétől, hogy ezer lejt kell fizetni, amért nem jelentették be a veszettséget a községnek s amért a kertben s nem a dógtéren asták el a kutyát. Fellobozni lehet, azt mondta a jegyző úr, tizenöt nap alatt.

A férfiak dacosan hallgattak. Marci — a bajpostás — észrevétlenül hagyta el a házat.

Még „komoly kutyabaj”-jal is sürűsödök a gond a kicsiny székely portán...

De azért lesz valahogy! A bajok, gondok, búslások foie nyulnak ki a székely „kalákas” kezek...

Aktatáskák

Iskolatáskák

elsőrendű, olcsón

VULKANNÁL

Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 1.

Szemben a WAGONS-LITS-vel.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II, 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Bolti áron: Egész évre 800, fél évre 400, negyed évre 210, egy hónapra 70 lejt.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyed évre 15 P.
Egyre eső ár: 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felolvasó szerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Csalji szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Csalj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.
Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nyugati, északnyugati légáramlás, felhősödés, északon eső, a hőmérséklet lassan csökken.

PACHA PÜSPÖK ÖSZI BÉRMAUTJA. Timisoara. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök szeptember 17-én kezdi meg őszi bérmautját, amelyet Resita és Anina vidékén tart. Szeptember 17-én délután Berzovian osztja ki a püspök a bérmlás szentségét; ezt megelőzően litániát és szentbeszédet mond. Szeptember 18-án Jersig községben mond nagymisét és szentbeszédet s azután bérml. Szeptember 19-én Tirol, ugyanazon délután Bocsa-romana, 20-án Dognacea községben lesz bérmlás. Szeptember 20-án délután érkezik meg a püspök Resitára, ahol két napig marad. 21-én a fiúknak, 22-én a leányoknak osztja ki a bérmlást. Szeptember 23-án Valug, 24-én Anina, 25-én Steierdorf és 26-án Sasca-montana plébániákban van bérmlás.

A DNYESZTEREN-TULI ROMÁN SZELLEM-FOGLALKOZÁSOK ÖSSZEJÖVÉTELE. Bucuresti. Saját tud. Szeptember 12-14-én Chisinevben fogják megtartani a Dnyeszteren-tuli román szellemi foglalkozásuk összejövetelüket. Ennek során az oroszországi románok helyzetét fogják megbeszélni. Azután kirándulást tesznek Tighinára.

Felavatták a satumarei repülőteret. Saját tud. Szerdán légi ünnepély keretében fényes külsőségek között avatták fel a több mint egy év óta épülő repülőteret. Reggel 10 óráig mintegy ötezer ember gyűlt össze a Satu-Mare és Sătmăre között fekvő repülőtéren. A nagyszabású ünnepélyt istentisztelet vezette be, amit Răuțiu Meletie görögkeleti főesperes végzett. Utána Drăgos Aurél görög katolikus főesperes, szenátor szentelte meg a légi kikötőt és a repülőgépeket. Beszédében méltatta a nap jelentőségét. Stănculescu Ioan repülőmérnök, a légügyi miniszterium nevében beszélt és kihangsúlyozta, milyen nagy hatással lesz a légi forgalom Satu-Mare gazdasági jövőjére. Dr. Ardelean Octavian vármegyei prefektus a repülőter létesítésének történetét ismertette. Dr. Benea Stefan polgármester öfenségét és Romániát élte. A meetingen a Prahova Aeroclub három Bucker Jungman gépén Max Manolescu, Vasile Vizitiu és Traian Dumitrescu neves román pilóták légi mutatványokat végeztek. Majd Pupi Popescu főhadnagy repülőmutatványokkal bizonyította be a repülés fejlettségét és biztonságát. Gyönyörű volt a ballonverseny is. A repülők felengedtek ballonokat üldöztek és versenyeztek azoknak elfogásában. Délután fél 12 órakor megérkezett a someseni repülőosztag három gépe s most már tizenkét repülőgép gyönyörködtette szemből-és hátról a hatalmas közönséget. Délután személyenként a jelentkezőket sétaterepülésre vitték a város és a környék fölé.

A windsori herceg Mezőkövesd vidékén. Borsodivánkáról jelentik: A windsori herceg és felesége szerdán megérkezett Borsodivánkára. A község házaiból az alkalmából lobogódiszba öltöztették Revid pihenés után a herceg és felesége meglátogatta a Borsodivánkai Prónay-kastély 18 pompás szobáját és a hatalmas parkot. Délután bagollyal vadászatra mentek. A baglyot megfelelő helyen egy cölöphöz kötötték, annyira, hogy csak néhány métert tudjon repülni. A bagoly hűségére nemsokára megjelentek a ragadozók, a vercsék és réti sasok. Amint egy ragadozó lecsapott a herceg azonnal célba vette és biztos kézzel leterítette. Néhány perc alatt a zsákmány egy réti sas és két verce volt. Vadászati után a herceg már a Graef-kastélyt tekintette meg, melyet Bedaux mérnök, a kísérlet számára bérelt ki. A hercegi pár esztőtörtökön a Hortobágyra ment vadászatra.

MÉGIS CSAK MEGHOSSZABBITJÁK A KIVÉTELES ÁLLAPOTOT. Bucuresti. Saját tud. Tatarescu a hét végén értekezletet tart főbb munkatársaival. Ez alkalommal szerkesztik meg a rendkívüli intézkedések újabb hat hónappal való meghosszabbításáról szóló minisztertanácsi jegyzőkönyvet.

NEGY EMBERT MEGÖLT A SZÉNÁBÓL KIÁRADÓ SZENDIOXID. Milánóból jelentik: Bergamo közelében különös szerencsétlenség történt, melynek négy halálos áldozata van. Két gyermek egy csűrben zeescskavágás közben elájult. A major gazdája keresésükre indult, amikor azonban a csűrbe lépett, ő is fulladozni kezdett. Annyi ereje még volt, hogy segítségért kiáltson. Három ember sietett segítségére, de belépve a csűrbe, ezek is eszméletüket veszítették. Csak a tűzoltóknak sikerült őket kihozni. Ekkor azonban már egy ember halott volt, a további három később halt meg. A szerencsétlenséget a szénából kiáradó széndioxid okozta.

Országos akció a háztulajdonosok bankjának felállításáért. A Háztulajdonosok Szövetsége az ország összes társaságaihoz fordult, országos akciót indított azért, hogy a pénzügyi kormány egy országos törlesztéses jelzálog bankot létesítsen, amelyből a háztulajdonosok hosszú lejáratú törlesztéses kölcsönöket vehessenek fel. A szövetség a miniszterelnökhöz és a pénzügyminiszterhez nyújtott be folyamodványt, amelyben kifejtette, hogy a pénzügyi kormány a mezőgazdák részére Creditul Agricol Ipotecar név alatt már létesített ilyen hitelintézetet. A háztulajdonosok helyzete teljesen azonos a mezőgazdákéval és a kincstár érdeke is ugyanaz a háztulajdonosokkal szemben, kiket a nyújtandó kölcsönök útján az anyagi romlásból kell megmenteni és akik a kölcsönökből az adóalapot képező házakat modernizálhatják, jövedelmezőbbé és nagyobb adóelviselésére képesé teszik. A kérvényeket dr. Zigre Miklós elnök és dr. Lengyel Zeigmond ügyvezető elnök ellenjegyezték a szövetség képviselőiben.

KÖTÉLÁLTALI HALÁLRA ÍTELTEK A FÉRJGYILKOS ASSZONYT. Bécsből jelentik: A linzi esküdtbíróóság kötéllálati halálra ítélte Schwendingen Márta 40 éves asszonyt, aki mérget kevert a férje ételébe. Amikor Schwendingen kádárt mérgezési tünetekkel kórházba szállították és ott ápolták, az asszony megérkezett befőttes vitt be neki. A férj ettől rövidesen meghalt. A házaspár 18 éves fogadott leányát, bűnrészesség címén, három évi súlyos börtönrre ítélték.

Ismeretlen fiatal emberek megkéseltek egy vasutat. Oradea. Saját tud. A Julius Maniu-utcán levő kocsmák az utóbbi hetekben egyre hírhedtebbek, a mindennapos véres verekedések miatt. Priscan György 38 éves CFR futó, aki a Sturzu-utca 17. szám alatt lakik, az elmúlt éjjel betört az egyik püspöki-utcai vendéglőbe. Az ivóban három ismeretlen fiatal ember tartózkodott, akik rögtön kötekedni kezdtek a csendesen iddoggal vasutással. Priscan kerülni akarván a botrányt, felkelt az asztal mellől és kifizette a borit és aztán eltávozott. A három ismeretlen férfi utána ment, az utcán megtámadták és késekkel összevissza szurkálták. Priscan György kezén, fején, vállán és mellén szenvedett véres, mély sebeket, mentők szállították a kórházba. A vakmerő véres támadás ügyében a pályaudvari rendőrség vezeti le a vizsgálatot. A merénylőket azonban eddig még nem sikerült elfogni.

Sok munka és fejfájás...

ez nagyon kellemetlen napnak ígérkezik! Azonban - szerencsére - létezik pyramidon tablettal! Így nem kell tovább tűrnie a kínzó fájdalmakat - - -

Pyramidon tablettá gyorsan segít.

Figyeljen a Bayer-keresztre, amely megvédi az utáztatóktól!

Feljegyzések

Valamikor a fejedelmi udvarokban francia volt a társalgás nyelve és a felső rétegek jobban beszéltek franciául, mint az anyanyelvükön. Ma mozgalmat szerveznek Franciaországban, hogy ne felejtsék el anyanyelvüket az idegenbe szakadt - franciák.

A változás nagy és jellemzi a kort, amelyben élünk. Nemcsak arról beszél, hogy a francia kultúra elvesztette hajdani uralkodó helyzetét, hanem azt az egyre éberebb figyelmet is mutatja, mellyel minden nemzet legfőbb szellemi kincsét és hagyományát, az anyanyelvét őrzi és védi.

Néhány hete zajlott le Kanadában, Quebec városában a Francia Nyelv II. kongresszusa, melyen Észak-Amerika összes franciái képviseltették magukat a Szent Lőrinc folyótól a Missisipi-ig, az Atlanti óceántól a Csendes óceánig. A kongresszus irodalmi és tudományos célokat tűzött ki maga elé és mégis minden szó, mit a küldöttek kiejtettek, világos és erőteljes politika volt: mi lehetne egyéb a küzdelem, mely a nemzeti szellem gyűjtőmedencéjének, a nyelvnek megmaradásáért folyik?

Voltak a kongresszuson, kik azt követelték, hogy a kanadai francia tartományok alakuljanak önálló állammá, pedig ezek a tartományok ma is szinte teljes állami önállóságot élveznek és semmiben sem korlátozzák a mintegy kétmillió kanadai franciái nép szabad fejlődését. Mások éppen ettől az önálló fejlődéstől féltették a francia kulturális épességét és nem győzték hangsúlyozni, hogy a francia kultúra egy s oszthatatlan s minden irodalmi önállósítási törekvés csak ártalmára lenne mind az anyaországnak, mind idegenbe szakadt fiainak. De mindnyájan megegyeztek abban, hogy a nemzeti nyelv megmaradását nem szabad a véletlenre, a viszonyok alakulására bízni, hanem folytonos munkával, áldozattal, összeköttetések ápolásával, cselegetekkel s más bevált módszerekkel cselekedni kell a fontos cél érdekében.

A franciák nem jelentenek kivételt a nyelv védelmének a frontján, sőt talán ők az utócsók, kik jelentkeznek, mert eddig tulságos biztonságban érezték magukat és nyelvüket, a nemzetközi érintkezés többszáz éves eszközét. A hajdani telepések ivadékaiban mindenféle ébredezni kezdenek az ősi hagyományok és az akarat, hogy azokat ujjaélesszék és összefogó társadalmi erőkké neveljék újra. Vége-hossza nincsen a „kisebbségvédő” kezdeményezéseknek és rendelkezéseknek, melyek az Unio 44 tagállamában egyre sürűbben napvilágot látnak. Ismeretlen, de annál érdekesebb terület.

Aligha tévednek hát a Duna-medence kisebbségi nemzetei, ha szilárdan hisznek abban, hogy nem az árral usznak szemben, amikor minden áron ragaszkodnak ősi hagyományaikhoz, hanem éppen ellenkezőleg: ebben a nacionalista világáradatban természetes szövetségüket láthatjuk, mely a kívülről jövő veszedelmekkel szemben ellenállhatatlan és legyőzhetetlen belső erőtök fakaszt az 5 lelkeikben is. (Skin).

REICHARD ISKOLACIPŐ

REICHARD TORNACIPŐ

Garantált minőség

* **Epe- és májbetegségek**nél, elsősorban a máj nagyfokú duzzanatánál, továbbá epeköképződésnél és sárgaságnál reggelként éhgyomorral egy pohár kissé felmelegített természetes „**Ferenc József**” keserűvíz az emésztés útjait alaposan tisztítja és a hasi szerveket élénkebb tevékenységre serkenti. Az orvosok ajánlják.

Pusztító tüzvész egy székely kisközségben. Odorheiu. Saját tud. Az alig négyszázötven lelkes számláló Beta odorheiumegyei kisközségben f. hó 4-én délelőtt 9 óra tájban eddig ismeretlen okokból tűz ütött ki. Minthogy a község 519 méter magasságban fekszik a tenger színe felett és vízben igen szegény, a tűz gyorsan terjedt el a bár azonnal munkához láttak a helyi s a teleturai és dobeni tüzoltók, mégis nyolc gazdának a csúre hamvadt el a betakarított takarmánnyal és gabonával együtt. A tüzet csak estére sikerült eloltani. A kár tetemes.

ELTEMETTÉK ADÉLE SANDROCKOT. Bécsből jelentik: Szerdán délután nagy részét mellett temették el a kiváló színésznőt, Adéle Sandrockot. A koporsót díszítő nagyszámu koszorú között ott volt Göbbels birodalmi miniszter babérkoszorúja is. Hitler megbízásából Papen német nagykövet is koszorút helyezt el a ravatalon.

* **A fogak szinesedése nem következik be,** ha szabályosan ápoljuk jó fogpéppel és erre alkalmas fogkefével. A lerakódások, melyek a nyálból és a száj nedveiből képződnek (fogkő, lepedék a fogon, baktériumtanyák, dohányzás, kávé, tea következtében) és még inkább azok, amelyek a higanytartalmu amalgamtömés vegyi elváltozásából keletkeznek, gyakran gyorsan és szembetűnően megváltoztatják a fogak szépességét. Csakis az alapos és rendszeres ápolás ODOL fogpéppel védi meg fogait a kellemetlen szinesedéstől. Az ODOL fogpép nagymértékű kooloid alkatrészeinél fogva igen nagy elnyelő erejű, tehát eltávolít minden tisztáltságot, kellemetlen szagot és festőanyagot, ami a fogakra tapadhat.

HÁROMÉVI ELZÁRÁSRA ÍTELTEK EGY SIKKASZTÓ ADÓPÉNZTÁRNOKOT. Deva. Saját tudósítónktól. A devai törvényszék több tárgyalás után kedden hirdetett ítéletet Grădina Petre hunedoarai sikkasztó adópénztárnok ügyében. Grădina Petre több éven keresztül a hunedoarai megyefőnökségen teljesített szolgálatot, állását azonban 1929-ben elvesztette, mert 70.000 leit elikkasztott a kezelésére bízott pénzekből. A sikkasztás után — érthetetlen módon — a hunedoaramegyei Pui községbe kinevezték adópénztárnoknak. Grădina itt sem becsülte meg magát és ez év tavaszán rájöttek, hogy itt is hűtlenül kezeli az adózók nehezen kivergetékezett pénzét. Többek közt konverziós letéteket vett fel az adóhivataltól és az érdekeltek nevét a nyugtáknak aláhamisította. A hadiözegek nyugdíját is csak nagy törvénytelen levonásokkal adta ki. A törvényszék 3 évi börtönrre és 5 évi hivatalvesztésre ítélte Gradinát és kötelezte 15480 lei állami kár megtérítésére.

Betörés közben tettenérték a szökött fegyencet. Bucuresti. Saját tud. Tegnap éjjel a Lipsicani utcán őrtálló rendőr jelzésére a rendőrség rajtaütött egy betörőn, aki egy divatáru üzletben a selymeket akarta megdézsmálni. A betörő a háztetőre menekült, ahol izgalmas hajszá után elfogták. Kiderült, hogy Schultzer Lajos ötévi fegyházra ítélt fegyencel azonos, aki nemrég szökött meg Doftanáról.

Ciucmegyei hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A megyefőnökség újabb intézkedésével négy ciucmegyei községben rendelt el tanácsválasztást: Ciuceu községben október 6-ára, Joseni községben október 7-ére, Valea Stramba községben október 8-ára és Toplita-Ciuc községben október 9-ére. — A vármegye állandó választmányja tizenöt ezer lei jutalmi összeget szavazott meg a ciuci pénzügyi tisztviselők részére, amiért a megyét illető közjárulékokat pontosan hajtották fel. — A Ghileostavat látogatta meg a napokban Mihalache, a Nemzeti Parasztpárt elnöke Madgearu főtitkár és Petrucci szenátor társaságában. Mihalache meglepődését fejezte ki a főhoz vezető utnak rossz karbantartásáért. — Joseni község Szócs Endre sinfalvi ig. tanítót választotta meg kántortanítójává. — A csendőrség letartóztatta és az ügyészségnek adta át Costica Dominica, V. Gheorghita, Petre N. Crăciun és Ioana T. Crăciun ciucegi lakosokat, mert hamis százelesek gyártásával és foraglombohozásával foglalkoztak. Több ezer lei értékű hamis pénzt készítették.

Kilenc embert mart meg a veszettkutya. Odorheiu. Saját tudósítónktól. Annak ellenére, hogy Looz Frigyes dr. varmegyei főállatorvos már hetekkel ezelőtt az egész vármegyére kiterjedő szigorú ebzárlatot rendelt el, mégis a kutya-tartó gazdák szabadon engedik csatangolni kutyáikat. Ennek lett aztán az a szomorú következménye, hogy tegnap, a népes hetivásár alkalmával, éppen kilenc embert mart meg a veszettkutya. A veszettkutyától megmart embereket Lotz főállatorvos nyomban a cluji Pasteur-intézetbe utalta.

Bulgár határőrök sortízet adtak egy román halászbárkára. Bucuresti. Saját tud. A giurgiui kikötőparancsnokságot értesítették, hogy a napokban bulgár határőrök a Duna alsó partjáról fegyverlővéseket adtak le egy halászbárkára, amelyben giurgiui román halászok ültek. A halászok ugyanis szokásuk szerint hozzakötötték a csónakjukat egy hajóhoz, amely a bulgár part közelébe vitte őket. Ekkor tüzeltek rájuk a határőrök. Minthogy a halászok közül kettő már megsebesült és a tűz mégsem szünetelt, a halászok kénytelenek voltak lekapcsolni csónakjukat a hajóról és a bulgár partra evezni, ott letartóztatták és átszállították őket Ruscinba a kikötőparancsnokságra, ahol kihallgatás után szabadlábra helyezték őket. A két sebesültet a rusciui kórházba vitték, ahol most is kezelés alatt állanak.

* **Horváth Nusi zongorapedagógus tanítását** megkezdte. Oradea, Str. Baritiu 2. (Zsidó Liceummal szemben.)

BEKULDOTT HIREK

Megtörtént a sancraieni teljesen kijavított templom megáldása. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Amint korábbi híradásunkban megemlékeztünk, Sancraieni katolikus község lakossága áldozatkészségéből teljesen átjavíttatta az egyházközség Árpád-kori templomát. A javítási és festési költségek kétszáz ezer leinél többre rugtak és ezek előteremtésében nemes megértéssel előjárt a székely közbirtokosság vezetősége is. Vasárnap áldotta meg a templomot nagy segédlettel dr. Boga Alajos kanonok, egyházmegyei tanácsi elnök, szemtől keretében. Az ünnepi beszédet dr. Csipak Lajos kanonok, főgimnáziumi tanár, főnevelőintézet igazgató mondotta. Lelkes szavakkal mutatót rá, mit jelent a székely lakosságnak a templom, az iskola. Arról lehet megismerni egy község kultúrászellemét, emelkedettségét, milyen állapotban van temploma, iskolája s milyen szellem hatja át. A község katolikus székely lakossága kiérdemelte az elismerés és hála kifejezését egyháza, vallása, iskolája megpártolásáért. A szentmisét alkalmi ünnepség követte. Péterffy Béla plébános ismertette a templom történetét. Csizsér Irma P. János egyik költeményét szavalta el hatásosan, míg Csizsér Andor mondott megható beszédet. Dr. Boga Alajos kanonok szintén beszédet mondott és az egész egyház nevében fejezte ki köszönetét, elismerését a lakossággal szemben áldozatkészségéért. Az alkalmi ünnepséget Albert Vilmos főgimnáziumi tanárnak, a község szülöttnének buzdító szavai fejezték be. Az egyházi fényes ünnepségeken megjelent dr. Pál Gábor orsz. képviselő, dr. Pitner Árpád ügyvéd, valamint a kerületi papság majdnem hiánytalanul.

Egy baiamarei kereskedő súlyos vádjá a felesége ellen

Satumare. Saját tud. Megyeszerte nagy feltűnést keltett, hogy az ügyészség rendelkezése a baiamarei rendőrség zsidó újev elsőnapján letartóztatta és az ügyészség fogházába kísérte Kornreich Fülöp ismert fakereskedő fiatal feleségét, aki az egyik zalau tekintélyes kereskedőcsalád gyermeke. A letartóztatásra a fiatalasszony férjének: Kornreich Fülöpnek a feljelentése adott okot. A fakereskedő ebben az az vádolja feleségét, hogy meg akarta mérgezni az anyósát, özvegy Kornreichné, aki már terhére volt neki. Az öregasszony néhány nappal ezelőtt hirtelen megbetegedett. A gyomrárt fájlalta és mérgezési tünetek is jelentkeztek. Az orvosok gyomormosással elejét vették a baj komolyrafordulásának. Az özvegy később azt mondta, hogy rosszul élte előtt tejet ivott, amiben ismeretlen mérget találtak. Kornreich Fülöp azonnal a feleségére gyanakodott, aki ellen satumarei ügyvédje útján bűnvádi feljelentést adott be az ügyészségen. A letartóztatott asszonyt dr. Galea Nicolae vezetőügyész hallgatta ki. Kornreichné kétségbeesve tagadta a súlyos vádat. A szintén letartóztatott háztartási alkalmazott sem tudott a méregről és állítása szerint, nem tapasztalt a házban semmi gyanúsítást. A vezetőügyész Kornreich Fülöpnek másnap szabadlábra helyezte. A súlyosan megvádolt asszony most azt állítja, hogy a mérget, amely kisebb mennyiségben került a tejbe, férje keverte az ételbe, hogy ezzel őt börtönbe juttassa és megtarthassa magának az egymillió leit, amit hozományul kapott. A házastársak az utóbbi időben ugyanis rosszul éltek. Az asszony válni akart, de Kornreich nem adta vissza az egymilliót. A vizsgálat most ebbe az irányban folyik és érdekes meglepetéseket ígér.

Vasúti szerencsétlenség a németországi Holzheim állomáson. Néhány nappal ezelőtt egy zarándokokat szállító vonat összeütközött a holzheimi állomáson egy tehervonattal. A szerencsétlenség következtében 16 utas meghalt, míg negyvenen súlyosan megsebesültek. Képünk a szerencsétlenség színhelyéről készült.

SPORT

Beszélnek a számok...

Csődbekergeti az újbeosztás a Nemzeti Bajnokságot

Csak hétezer néző tekintette meg a vasárnapi forduló mérkőzéseit

Az országos labdarugóbajnokság vasárnap rajtolt. A mérkőzések eredményei ismeretesebbek. Most derülnek ki azonban azok a kulissza mögötti részletek, melyek riasztó számokról beszélnek. Nincs kevesebbről szó, mint arról, hogy az első bajnoki vasárnapon a rendes labdarugó látogató közönségnek fele, sőt negyede sem jelent meg a mérkőzéseken. Az egyes városokból beérkezett jelentések összegezése után kiderült, hogy az országban mindössze hétezer ember tekintette meg a vasárnapi NB mérkőzéseket. Ebből a számból is 4000 Baia-Marea és Cernăuța esik, tehát Oradea, Arad és Bucuresti mindössze háromezer nézőt tud felmutatni. Elremitően kevés, még ha azt is számítjuk, hogy csonka forduló volt. A múlt évben a legátlagosabb vasárnapon is 25 ezer néző volt az országban az elsőosztály mérkőzésein. Aradon a Gloria súlyosan ráfizetett mert a nyolcszáz nézőből csak ötszáz volt a fizető. Oradeán is összesen

nyolcszáz néző volt. Bucurestiben is kétezer lelt fizetett rá az Unirea Tricolor a DUG elleni mérkőzésre.

Nagyon rossz kezdés, rossz előjel! Még ha hajlandóak vagyunk is azt hinni, hogy nem érkezett el az igazi őszi „labdarugó-hangulat” ideje, kétségtelen, hogy a közönség érdeklődése nagyban megcsappant. A nagyegyesületek szinte teljes egészében a multévi csapatokkal szerepelnek, nem erősítettek, míg a B) osztályból beosztott új egyesületek, a Phoenix és ACFR kivételével nem érik el a többiek színvonalát.

Az új beosztás nem állotta ki az első forduló vizsgáját. Félő, hogy a nehéz munkával felépített játékszínvonal, már csak a közönség közömbössége miatt és az egyesületek sorozatos ráfizetése miatt is, lényegesen süllyedhet a közeljövőben.

Vajjon a következő vasárnap?...

Lóverseny után a labdarugásban is...

Fogadási láz Angliában

Ötmillió fogadás hetenként! Kevés pénzzel hatalmas összegeket lehet nyerni

Londonból jelentik: A „News Review” érdekes cikket ír az egész Angliában hatalmas méreteket öltő futballfogadási lázról. Mióta megalkultak a nagy futballfogadási irodák, három nagyobb krizist élt át ez az üzletág, de most, mikor megnyitották az 1937. évi évadot, az angliai futballfogadóirodák 25—30.000 szerződéses alkalmazottal dolgoznak. Az első nagyobb futballmérkőzés előtt 20 millió fogadási ajánlatot küldtek szét Angliában, s felszólították az állandó játékosokat, kössék le idejekorán a fogadásokat. Vegyes fogadásokkal is dolgoznak és természetesen a nyerhető összeg hat, hét, vagy tizenkét angol meccs kimenetelének eltalálása esetén sokkal nagyobb. Fogadni lehet azonban külföldön lefolyt labdarugómérkőzésekre is. A legkisebb fogadási összeg 6 penny, de már egy további pennyvel a fogadónak joga van tizenkettes csoportfogadást kötni, amikor tizenkét mérkőzés kimenetelére fogad.

1922-ben „találta fel” J. J. Bernard a futballfogadás intézményét. Alapította az volt, hogy a nyeremény összegét nem szabta meg előre, de a megfogadott verseny után feltétlenül korrektil fizeti ki a pénzeket, amelyekből csak munkadíjra von le százalékot. Az angol fogadási irodában tehát senki sem tudja előre, hány-szoros pénzt kap, de nyugodt lehet, hogy pénzt megkapja, ha nyert.

Néha olyan magas nyereséyszegeket szabnak meg, hogy a fogadó egészen valószínűtlen összegeket nyerhetne. A mult futballévdában megtörtént, hogy valaki egyshillinges fogadással 1625 fontot, egy pennyvel 3036 fontot és ugyancsak egy pennyvel 2104 fontot nyert.

A futballfogadásnak Angliában meg van az „öt nagy kutyája”. Ez az öt ember tartja kezében a futballfogadási üzletet, amely 52 hét közül 38 héten elárasztja Angliát prospektusaival, felszólításaival. Az üzem kétségtelenül jövedelmező a tulajdonosoknak, a fogadóknak és az államnak egyformán, tekintve, hogy hihetetlen postaforgalmat bonyolítanak le és valószínűtlenül kis összegeket helyeznek kilátásba, azaz erkölcsileg nem hibáztható kísértéssel igen nagy nyeresési lehetőséget nyújtanak. A vállalatok természetesen statisztikával dolgoznak és kimutatják, hogy ma már Angliában tizenhat és felszer annyi ember fogad futballra, mint ahány a mérkőzéseket megnézi.

A legnagyobb krizis az újfajta iparágat...

elhatározta, hogy a véleménye szerint erkölcselen és rosszatásu fogadási láznak véget vet. Sir Charles Clegg elnök mindenekelőtt attól tartott, hogy a fogadás teljesen elvonja a közönséget a futballpályákról. A roppant összegű pénzek, amelyek a fogadási irodákban megfordulnak, veszélyeztetik a játék tisztességét és jóhírnevét és végül a nyereség lehetősége a futballból, hogy eddig sport volt, olyan szerencsejátékot csinál, mint a rulett. Kijelentette, hogy az egyre csökkent meccslátogatók fogadásokra költik el pénzüket, ahelyett, hogy a mérkőzésre jönnének ki.

Ezekre a vádakra az egyesült futballfogadási irodák szövetsége keményen válaszolt. Viszsaautasította a vádakat, azt állította, hogy a fogadási láz fokozza az érdeklődést a futball iránt és nem helyesek azok az adatok, amelyek szerint a közönség száma csökken, mert a fogadók fogadásra adták ki a pénzüket jegy helyett. A labdarugószövetség azt is megkísérelte, hogy a futball jóhírnevének megmentése érdekében „gyakorlatilag” lépjen fel a fogadóirodák ellen. Megkísérelték, hogy nem adták ki a szezon mérkőzéseinek műsorát, de hamarosan kiderült, hogy a közönségre igen rossz hatással volt, hogy nem tudta előre a műsorokat és a futballszövetségnek meg kellett állapítania, hogy határozottan csökkent a meccslátogatók száma, így aztán kénytelenek voltak a teljes műsort ezentul is kiadni.

1936-ban a szociális szervezetek indítottak támadást a fogadási irodák ellen. Erkölcsi okokból féltették Angliát a fogadási láztól, de az irodák kitűnő propagandája és nyilvánvalóan tiszta ügykezelése állta ezt az ostromot is, úgy-hogy ma körülbelül biztosra lehet venni, hogy a futballfogadás az angol sportélet kiirthatatlan tartozéka lett. Tény az, hogy 1937-ben az üzlet rekordforgalmat ért el. Vernon fogadóirodája hetenként 3 millió fogadási ajánlatot kap, háromezer emberrel dolgozik. A Littlewood-iroda 5000 embert alkalmaz és hetenként 5 millió fogadást dolgoz fel. Vernon 1936-ban egypennyis fogadásokra 350.000 fontot fizetett ki.

Olvassátok és terjesszétek

a Magyar Lapok-at!

Magyarország nyerte a Tour de Hongrie csapatversenyét

Egyéniben az osztrák Strakati az első

Budapestről jelentik: Szerdán futották le a magyarországi kerékpáros körverseny utolsó szakaszát Keszthely és Budapest között. A 187 kilométeres szakaszon a 32 fős magyar mezőny 35,5 kilométeres átlagot futott. Győzött a lengyel Ignaczak 5 óra 16 perces idővel. 2. Tudose román kerékhosszal. 4. Karaki magyar kerékhosszal. 5. Liszkay magyar kerékhosszal.

Összeredményben: 1. Strakati osztrák 33 óra 45 p. 23 mp. 2. Wasilewski lengyel 33 óra 45 perc 24 mp. 3. Szalay magyar 33 óra 45 perc 28 mp. 4. Höfner osztrák 33 óra 45 perc 53 mp. 5. Ignaczak lengyel 33 óra 45 perc 57 mp. 6. Liszkay. Tudose román a kilencedik 33 óra 50 perc 54 mp. Tudose alig öt percre maradt le mindössze a győztes végeredményétől!

Országok szerint: 1. Magyarország 101 óra 22 perc 04 mp. 2. Lengyelország 101 óra 22 perc 19 mp. 3. Ausztria 101 óra 48 perc 36 mp. 4. Románia 102 óra 14 perc 37 mp.

FC Rapid—CAO Oradeán

A Nemzeti Bajnokság A) osztályainak és a B) liga vasárnapi műsora

Vasárnap kerül sorra a második forduló. A legnagyobb érdeklődéssel a Rapid—CAO találkozását várják. Mindkét csapat jó formában van e nagy küzdelemre van kilátás. Erdekesebbnek ígérkezik még a Jiul—AMTE és a Phoenix—Kintzei összecsapása is. A II. csoportban teljesen nyitnak a küzdelmek. Egyedüli favorit a Ripensia, bár a Vulturii meglepetést könnyen okozhat — otthonában.

A forduló mérkőzései és a kijelölt játékvezetők a következők:

A. osztály I. csoport:

Oradea: CAO—FC Rapid, Millivoi.
Petroseni: Jiul—AMTE, C. Radulescu.
Timisoara: Kinizsi—Phoenix, Constantinescu.
Satu-Mare: Olimpia—Unirea Tricolor, Pop V.
Braila: DUG—Victoria, Xifando.

A. osztály II. csoport:

Cluj: Universitatea—Juventus, Seban.
Arad: Gloria—Sp. Studentesc, dr Ciurel.
Brazov: ACFR—Crisana, Kroner E.
Lugoj: Vulturii—Ripensia, Kroner P.

B. osztály nyugati csoport:

Sibiu: Seimii—Tricolor, Chesnoiu.
Timisoara: TMAC—HTV Höhn.
Cerei: Victoria—Prahova, Soran.
Tg.-Mures: Mures—Unirea MV, Dordea.
Oradea: Törekvés—CFR, Boldur.
Craiova: Rovine Grivita—UDR, Freund E.

Októberben román—magyar labdarugómérkőzés. Bucurestiből jelentik: Vasárnap Budapesten tárgyalják meg az októberi Románia—Magyarország mérkőzés részleteit. Luchide főtítka a Venusal együtt utazott fel Budapestre. A Venus játékosai egyébként megtekintik a vasárnapi Ferencváros—Lazio mérkőzést is.

Hungária—Budai „11” 2:0 (0:0). Budapestről jelentik: Szerda délután játszotta le a két csapat bajnoki mérkőzését. A Hungária szünet után rákapcsolt és biztosan győzött s győzelmeivel a bajnoki lista élére ugrott.

A kisanant katonai versenyek, Prágából jelentik: A román katonai csapat Palangeanu ezredes, a jugoszlávok Stoiانovic tábornok vezetésével már megérkeztek. A csapatok, melyek Károly király serlegéért küzdenek, Hradec Kralove helységbe utaztak, ahol a versenyekre sor kerül.

Hathónapra leltitották Pusztayt, Bucuresti. Saját tud. Pusztayt, a cluji TC kiváló játékosát a szövetség kijelölte, hogy az augusztus 13—15-i nemzetközi tenniszversenyen képviselje a román színeket, Pusztay azonban a szövetség értesítése és hozzájárulása nélkül elutazott a magyarországi tenniszversenyekre. Fegyelmezetlen magatartása miatt a szövetség most Pusztayt szeptember 2-ától kezdődőleg hat hónapra minden sporttevékenységtől felfüggesztette.

Görögország átvette a vezetést a Balkán olimpia pontversenyében. Bucuresti. Saját tud. Az atlétikai Balkán olimpia második verseny napján szerdán a görög atléták nagy sikerrel szerepeltek és sorozatos gőzölmeket arattak. Görögország 51, Jugoszlávia 29, Románia 28, Törökország 11, Bulgária 1 pontot szerzett. Az általános osztályozásban így a görögök megelőzték a románokat: 1. Görögország 74 ponttal, 2. Románia 58 ponttal, 3. Jugoszlávia 47 ponttal, 4. Törökország 14 ponttal, 5. Bulgária 2 ponttal.

KÖZGAZDASÁG

A búza iránti kereslet alatta marad a kínálatnak a piacokon

Bucurestiből jelentik: A gabonapiacra tartosan lanya az irányzat és ez nyugtalanítja a gazdasági köröket. A helyzet az elmúlt évhez viszonyítva kedvezőtlenebb és ez elsősorban a búzára vonatkozik. A kereslet az idén nem kielégítő és sem Olaszország, sem pedig Németország nem vásárol nagyobb mennyiséget. Olaszország szükségleteit a saját termése kielégíti, míg Németországnak nincsen megfelelő devizája úgy, hogy a Nemzeti Bank nem engedélyezi a búzaexportot Németországba. Ettől függetlenül azonban a világpiacon az általános helyzet igen lanya és a búza iránti kereslet alatta marad a kínálatnak, ami a búza árának lassu, de tartós lemorzsolódásához

vezet. Még a kiviteli prémiumnak vagonként hétezer leire való emelése sem javíthat sokat a helyzeten. Ameddig Oroszország nem kezd meg a búzadömpinget, addig a helyzet nem veszélyes, de arra sem lehet sok remény, hogy a búza ára jelentősen megjavul. A tavalyinál kisebb a kereslet a többi gabona iránt is. A tengeritermés külföldön igen jól sikerült és így, ha exportfeleslegünk volna, sem igen lehetne tengerinket elhelyezni. A kukoricatermés pontos mennyisége ugyan még nem ismeretes, de a kilátások nem a legkedvezőbbek és ezért a tengeri kiviteli tilalmának megszüntetéséről egyelőre nincsen szó.

A kisiparosok és kiskereskedők szeptember 15-ig fel kell fektessék üzleti könyveiket

Bucurestiből jelentik: A kisiparos és kiskereskedői szakmai érdekképviseletek a pénzügyminiszteriumhoz fordultak, amelyben a kötelező könyvvezetés alól való felmentésüket kérték. Ezt a kérésüket részben méltányossági szempontokkal támasztották alá, amikor arra hivatkoztak, hogy számos kisiparos és kiskereskedő nem rendelkezik sem idővel, sem túllással ahhoz, hogy ily könyveket vezethessen, viszont ha ezt mások végezteti el, ez újabb, érzékeny kiadást jelent. Hivatkoztak másrészt az egyenesadótörvény 103. szakaszának f) pontjára, amely különleges elbárással részesíti a kiskereskedőket és kisiparosokat. A pénzügyminiszterium azonban ez alkaiom-

mal nem volt hajlandó méltányolni a kisiparos és kiskereskedői szempontokat és szeptember 15-ével befejezettnek teinti azt a türelmi időt, amelyet ezeknek a könyveknek a felfektetésére adott. A miniszterium ugyanis a múltban utasította alárendelt közegeit, hogy ne vegyenek fel egyelőre kihágási-jegyzőkönyveket azon esetekben, amikor megállapítást nyerne, hogy kisiparosok és kiskereskedők nem vezetik a törvényben előírt üzleti könyveiket. Ez a határidő azonban szeptember 15-én lejár és a pénzügyi hatóságok már meg is kapták az utasítást annak ellenőrzésére, hogy a kisiparosok és kiskereskedők rendelkeznek-e szabályszerű könyvekkel?

Nem vált be a buzákviteli prémium. Gabonapiac: árpa 34.000 lei, rozs 35.000—45.750, zab 33.500, köles 49.500 lei. Brailai jelentés szerint a búza kiviteli prémiumának növelése nem váltotta be azt a várakozást, amelyet ezen intézkedéshez fűzték. Bár a kiviteli jutalom vagonként 4000 lejellel emelkedett, az árak csak 2000—2500 lejellel drágultak. Amerika, a Szovjet és Ausztrália kiviteli versenye az árakat általában leszorította úgy, hogy exportőrjeink általában tartózkodó magatartást tanúsítanak a külföldi kereslet irányában.

Negyvennyolcmillióval csökkent a bankjegyforgalom. A Banca Nationala augusztusi helyzetjelentése a következő adatokat tartalmazza: Aranykészlet 16.128.055.798 lei, szemben az aug. 14-én kimutatott 16.117.121.082 lejellel. Kereskedelmi tárcsa 6 milliárd 477.180.325 (6.396.720.767 lei) Konverziós tárcsa 2.051.458.589 (2.052.960.572) lei. Konverziós veszteségek fedezésére szolgáló kincstári jegyek 6.467.637.314 (6.466.597.663) lei. Forgalmában lévő bankjegyek összege 26.726.596.745 (26.815.430.010) lei. Államadósságok 3.618.628.282 (3.618.628.282) lei. Fedezeti arány 40.60 százalék, az augusztus 14-én mutatkozó 40.70 százalékkal szemben.

Mezőgazdasági termény és gépkiallítás Clujon A cluji Gazdasági Egylet évek óta nem rendezett mezőgazdasági termény- és gépkiallítást. Annál nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a gazdaságközönség körében a folyó hó 19-én, az E. G. E. Andrei Mureșan 10. szám alatti székházában rendezendő kiállítás iránt. A kiállítás ideje szeptember 19—20. napjain. A bejelentések a cluji Gazdasági Egylet titkári hivatalában küldendőek szeptember hó 15-ig. (Cluj, Str. Andrei Mureșan 10.) A kiállítás ünnepélyes megnyitása délelőtt 11 órakor fog történni és délután 4 órakor a református teológia dísztermében a cluji Gazdasági Egylet díszközgyűlést tart, Balázs István elnöklétével. A díszközgyűlésen megjelenik dr. Szász Pál EGE elnök is és előadást tartanak Török Bálint, Szász Ferenc (pusztakamarási) és Molnár Ferenc. Este díszelőadás lesz a Magyar Színházban, melyen a cluji Kiszagda dalárdák is szerepelnek és amely alkalmával a Magyar Színház Gárcsnyói Géza: „Bor” című népszínművet adja elő. Szeptember 20-án délelőtt a békási dűllőben gépemutatót rendez az egyesület, amelyre máris több talajművelő gépgyár jelentette be részvételét. A Gazdasági Egylet ezután is meghívja a kiállításra az érdeklődő gazdaságközönséget.

Zürichi zárlat: Párizs 16.22, London 21.56 háromnegyed, Newyork 435 ötnyelcad, Brüsszel 73.45, Milánó 22.91, Amszterdam 239.87 fél, Berlin 174.70, Bécs 79.70, Prága 15.20, Varsó 82.25, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Négy hajót vásárol ötszázmillióért Románia Olaszországtól. Bucuresti. Saját tud. A közlekedésiügyi miniszter a jövő héten írja alá az egyeztetett olasz hajógyárakkal a szerződést, amelynek értelmében négy kereskedelmi hajót vásárol körülbelül 500 millió lei értékben, kereskedelmi flottájának erősítése céljából. Az új hajók kizárólag a dunai kikötők és a Levante közötti forgalom lebonyolítására fognak szolgálni.

Apró kínai alligátorok.

A londoni állatkertbe a napokban hozták ezeket a „fiók-alligátorokat” Kinából. Az ártatlan gyíkocskáknak látszó kis állatkert felnőtt korukban legveszedelmesebb ellenségei a hajósoknak és fürdőzőknek.

Készült a Szent Gáspár-nyomda Rt. körforgógépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 6.

Blaskó Mária:

Mária és Márta

Bibliai regény serdülő leányoknak.

Ez a könyv Tamar személyében mindenkor minden leányt szeretné elvezetni Mária és Márta nyomdokain a megnyugvás és boldogság felé. Esetet lehet sokféle, de vezérelv csak egy, amely minden életutára ráveti fényét. Erre a fényre szeretné ráirányítani leányainknak lelki szemét a könyv története.

Ára 60 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Különféle

Elveszett
egy 2121-es számú kerékpár permis. Kérem jutalom ellenében elküldeni. Oradea, Treb. Laurian 2. szám.

Ügynökök
magánfelek látogatásával, ügyben kereshetnek. Cím: Oradea, Parcul Stefan Cel Mare 19.

Adás-vétel

Egy nappal asztal, éjjel kihúzható cseléd-ágy és egy zongoratók eladó. Oradea, Strada Alexandri No. 32 em.

Diák egyenruha
eladó. Cserépkályhát veszek. Oradea, Str. Pavel 17. szám.

Jutányos áron
eladó bronz ebédő villanylámpa Oradea, Str. Joan Ciordas No. 29. Udvarban balra. Megtekinthető délelőtt 11-től 1-ig.

Egy teljesen
jókarban lévő Singer varrogép eladó. Megtekinthető: Oradea, Bdul Bucurestilor 9. szám.

Régi
arany, ezüst, brilliáns tárgyakat veszek magas árért. ékszereket olcsón javítok. **Herbst** óra, ékszeráruház. Oradea, Regele Ferdinand 3. szám.

Eladó
vagy elcserélném kisebb birtokért Oradeán cca 1100 m² méter területen épült, új adómentes házat, teljes gazdasági épületekkel felszerelve. Megbízott: Vekerdy Kálmán. Oradea, Gh. Costaforu 29.

Jókarban
lévő cserépkályhát megveszek. Cím: Muhlcs, Oradea, Str. Bratianu No. 27.

Eladó
egy jó karban lévő sőtéték tavaszi és téli kabát 8-11 éves lányoknak. Oradea, Str. Tichindeal 18-a.

Lakás

Butorozott szoba
különbejárattal szeptember 15-re kiadó. Oradea, Str. Averescu No. 37.

Kiadó
kétszobás, udvari lakás. Oradea, Str. Bratianu 61. alatt.

Kiadó
a városi strand mellett 2 szobás, kertés lakás. Oradea, Str. Codrilor II

Iskolás leánykát
teljes ellátással felvevünk. Leányiskolákhoz közel. Oradea, Str. Ion Ghica 13. szám.

Kiadó
modern 3 szobás, komfortos magánlakás, Oradea, Str. Moldova 41. Bármikor beköltözhető. Értekezés Ep. Pavel 9. szám.

Központban
4 szobás lakás szeptember 15-re és egy egy-szobás, konyhas lakás azonnal kiadó. Oradea, I. G. Duca 23.

Kiadó
kertes házban 3 szobás, fürdőszobás lakás november 1-re. Oradea, Str. Ciordas 38. szám.

Alkalmazás

Okl. óvónő
előkészítést vállal esetleg nevelőnőnek elmentne vidékre is. Tóth Magdolna, Oradea, Str. Rosiorilor 4. szám.

Elsőrendű
varrólányokat és fizetéses tanuló lányokat állandóra felvesz. Salon Hedrich, Bul. Regele Ferdinand 15-a.

Uj házba
házfelügyelőnek gyermektelen házaspár és mindenek szakácsné azonnalra felvételük. Oradea, Str. Matei Barsab 8. szám.